

Warszawa, dnia 21 listopada 2017 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

DD3.056.16.2017

Działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1123) w związku z nadesłaną petycją z dnia 28 września 2017 r. w sprawie „usprawnienia wypłaty świadczeń państwowych, w tym również emerytur, poprzez likwidację podatku od tych świadczeń”, uprzejmie informuję.

Obowiązek ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków, określonych w ustawie nakłada na każdego obywatela art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483).

Stosownie natomiast do postanowień art. 217 Konstytucji RP nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy.

Stąd też, kwestie opodatkowania dochodu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, w tym również stosowania ulg i zwolnień, reguluje ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą PIT”.

Podatek dochodowy, jaki płacą osoby fizyczne jest podatkiem od dochodów osobistych. Jego podstawową zasadą jest powszechność opodatkowania wyrażona w treści art. 9 ust. 1 ustawy PIT. W myśl tej regulacji opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów enumeratywnie wymienionych przez ustawodawcę, jako zwolnione od podatku, bądź dochodów, od których Minister Finansów w oparciu o przepisy ustawy Ordynacja podatkowa zaniechał poboru podatku w drodze rozporządzenia.

Art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy PIT wśród źródeł przychodów wymienia m.in. emerytury i renty. Świadczenia te podlegają opodatkowaniu na ogólnych zasadach, według skali podatkowej.

W złożonej petycji postuluje Pan rezygnację z opodatkowania „świadczeń państwowych”, w tym emerytur, pozostawiając do wypłaty kwotę brutto świadczenia. Należy zatem wskazać, że wprowadzając w 1992 r. podatek dochodowy od osób fizycznych, wszystkie krajowe emerytury, renty i wynagrodzenia pracowników zostały ubruttowione, tj. podwyższone o kwotę należnego podatku w taki sposób, aby po potrąceniu podatku wypłacone świadczenie nie było niższe od świadczenia jakie przysługiwało przed wprowadzeniem opodatkowania.

Wprowadzenie podatku dochodowego od osób fizycznych było poprzedzone szeroką merytoryczną dyskusją społeczną i parlamentarną. Zmiany w sferze podatkowej były jednym z elementów głębokich reform ustrojowych i gospodarczych rozpoczętych w 1989 r. mających na

celu wprowadzenie gospodarki rynkowej odpowiadającej standardom państw Europy Zachodniej. Natomiast podatek od dochodów osobistych jest powszechnie stosowany w krajach rozwiniętych. Stąd też uchwalona przez Sejm RP w dniu 26 lipca 1991 r. ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1992 r. w kompleksowy sposób uregulowała opodatkowanie tym podatkiem dochodów osiąganych przez osoby fizyczne. Systemową zmianą było również wprowadzenie zasady samoopodatkowania, czyli nałożenie powszechnego obowiązku na podatników tego podatku do składania urzędowi skarbowym zeznań podatkowych o wysokości dochodu osiągniętego w roku podatkowym i obliczania należnego z tego tytułu podatku (z wyjątkiem tych podatników za których roczne obliczenie podatku sporządzają płatnicy - obecnie wyłącznie organy rentowe).

Zauważyć należy, iż podatek od dochodów osobistych, oprócz funkcji fiskalnej, ma jeszcze i ten walor, że w sposób bezpośredni ukazuje każdemu podatnikowi tego podatku jego udział w finansowaniu usług publicznych świadczonych przez państwo. Tym samym zwiększa świadomość obywateli i ich poczucie odpowiedzialności za własne państwo.

Jednocześnie należy zauważyć, iż podatek dochodowy od osób fizycznych jest jednym z istotnych elementów systemu finansów publicznych, stanowiąc źródło dochodów budżetu państwa. Nie można również pominąć, faktu, że w Polsce jednostki samorządu terytorialnego mają udziały w podatkach dochodowych (ich udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w 2017 r. wynosi 49,74%). Realizacja Pana postulatu wymagałaby zatem nie tylko systemowych zmian w podatku PIT, ale również gruntownej przebudowy sposobu finansowania jednostek samorządu terytorialnego.

Szacuje się, że zwolnienie od podatku dochodowego od osób fizycznych dochodów z emerytury, renty oraz innych krajowych świadczeń, o których mowa w art. 34 ust. 7 ustawy PIT spowodowałoby zmniejszenie dochodów jednostek sektora finansów publicznych w jednym roku o ok. 15 mld zł¹⁾.

Prezentowana powyżej kwota nie uwzględnia ewentualnego zmniejszenia wpływów z tytułu składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne. Przyjmując za podstawę dochody osiągnięte przez tę grupę podatników w 2016 r. (204 mld zł) szacowana wartość składki na ubezpieczenie zdrowotne (9% podstawy) tej grupy podatników wynosi ok. 18 mld zł. Tak więc obciążenie składką zdrowotną tej grupy podatników jest wyższe niż w przypadku podatku dochodowego.

Zatem proponowane ograniczenie zakresu przedmiotowego podatku dochodowego od osób fizycznych znacząco ograniczyłoby dochody zarówno budżetu państwa, jak i jednostek samorządu terytorialnego, co mogłoby istotnie zaburzyć funkcjonowanie finansów publicznych. Uwzględnienie Pana postulatu wymagałoby także pozyskania alternatywnych źródeł dochodów bądź istotnego ograniczenia wydatków sektora finansów publicznych.

Obecnie nie są prowadzone prace, których celem byłyby zmiany w proponowanym przez Pana kierunku.

Z upoważnienia Ministra Rozwoju i Finansów
Dyrektor
Departamentu Podatków Dochodowych
w Ministerstwie Finansów
Maciej Żukowski
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

¹⁾ Podstawą do określenia skutków finansowych stanowiły dane wynikające z zeznań podatkowych za 2016 r.